

**A MUNKAPIACI SZAKPOLITIKA ESZKÖZEI
(2016. ÁPRILIS – 2017. MÁJUS)**

**HAJDU MIKLÓS
MAKÓ ÁGNES
NÁBELEK FRUZZSINA
NYÍRŐ ZSANNA**

1. Intézményi változások
2. Támogatások
3. Szolgáltatások
4. Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök és komplex programok
5. Munkapiaci hatású szakpolitikai eszközök

Az alábbi fejezetben a munkapiaccal kapcsolatos szakpolitikai eszközök 2016 áprilisa és 2017 májusa között végbement, főbb szabályozási változásait foglalkoztatjuk össze.

1. INTÉZMÉNYI VÁLTOZÁSOK

1.1. Szakképzési rendszer

A szakképzésről szóló 2011. évi [CLXXXVII. törvényt](#) a 2015. évi [LXV. törvény](#) módosította, és több jelentős változás 2016. szeptember 1-től lépett életbe.

2016 szeptemberétől a szakiskolák új neve szakközépiskola, a szakközépiskoláké szakgimnázium, a speciális szakiskoláké pedig szakiskola lett. Az új szabályozás szerint a *gimnázium* és az új *szakgimnázium* mellett az új *szakközépiskola* is középiskolának számít. Az új *szakközépiskolában* 3 + 2 éves rendszerű képzés folyik, az első három év az eddigi hároméves szakiskolai képzéssel azonos, a plusz két év pedig az érettségi vizsgára készít fel.¹ A *szakgimnáziumokban* a képzés 4 + 1 éves. A négy – közismereti és párhuzamosan szakmai képzést nyújtó – középiskolai évfolyam elvégzése után szakmai érettségi végzettség szerezhető. A 12. évfolyamot követő plusz egy évben érettségi végzettséghez kötött, a szakmai érettségi vizsga ágazatához tartozó szakképesítés szakmai vizsgájára készítene fel, amelynek során OKJ-s szakképesítés szerezhető.² Az új *szakiskola* a sajátos nevelési igényű tanulókat készíti fel szakmai vizsgára, és nyújt részükre a munkába álláshoz és az életkedéshez szükséges ismereteket.

A szakképzést végző intézmények többségének az irányítása már 2015-ben, a speciális szakiskoláké 2016 júniusától a Klebelsberg Intézményfenntartó Központtól (KLIK) átkerült a Nemzetgazdasági Minisztériumhoz (NGM).³

A szakképzési hozzájárulásról szóló törvény módosítása a tanulószervezéssel képző vállalkozások számára kibővítette a *szakképzési hozzájárulási kötelezettséget csökkentő tételek* körét: 2016. január 1-jétől kiegészítő csökkentő tételként elszámolható a gyakorlati képzés folytatásához szükséges beruházásra a beruházási, a kis- és középvállalkozások számára az oktatói, valamint a 9. évfolyamosok képzésére a tanműhely-fenntartási kiegészítő csökkentő tétel.

A szakképzési törvény eredetileg 2012. január 1-jén hatályba lépett rendelkezése előírta, hogy a külső gyakorlati helyen tanulókat foglalkoztató vállalatok gyakorlati oktatójának mestervizsgával kell rendelkeznie. A törvény három és fél éves türelmi időt határozott meg 2015. szeptember 1-jéig, a 2015-ös törvénymódosítás szerint viszont 2015. augusztus 31-ét követően is foglalkoztatható gyakorlati oktatóként mestervizsgával nem rendelkező személy, amennyi-

¹ Lásd az Oktatásfejlesztési Központ [közleményét](#).

² Lásd a Kormány [törvényjavaslatát](#).

³ Lásd az Oktatásfejlesztési Központ [közleményét](#).

ben 2015. augusztus 31-ig írásban vállalja a kamara számára, hogy legkésőbb 2016. szeptember 1-jéig megkezdje a mesterképzést.

A főtevékenységként gyakorlati képzést folytató képzők által a 9. évfolyamon kötött tanulószerveződések automatikusan megszűnnek a 9. évfolyam tanévének végén azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a 9. évfolyam után más, nem főtevékenységként gyakorlati képzést folytató képzőnél folytatni a gyakorlatot.

1.2. A KLIK átalakulása

2016 nyarán adták ki a [134/2016. \(VI. 10.\) kormányrendeletet](#), amely a korábbi Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) feladatait és átalakítását tartalmazza. A KLIK-ből 2017. január 1-jével kiváltak a területi szervei, és 59 tankerületi központba olvadtak be. A KLIK 2017. január 1-jétől Klebelsberg Központ néven működik tovább, és többnyire ugyanazokat a feladatokat látja el, mint a korábbi KLIK. A Klebelsberg Központ irányítja és számon kéri az 59 tankerületi központ hatékony gazdálkodását.⁴

1.3. A Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal feladatainak ellátása

A [378/2016 \(XII.2.\) kormányrendelet](#) értelmében 2017. január 1-jével a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal (NSZFH) hatósági feladat- és hatáskörei, valamint az ezekhez kapcsolódó jogviszonyok átkerülnek a Pest Megyei Kormányhivatalhoz. A Kormányhivatal átveszi az NSZFH egyes feladatait, így többek között a felnőttképzési engedélyek kiadására, módosítására, kiegészítésére irányuló eljárások lefolytatását; közhiteles nyilvántartás vezetését a felnőttképzési engedéllyel rendelkező képző intézményekről és engedélyezett képzéseikről; a Felnőttképzési Információs Rendszer működtetését; a felnőttképzési engedéllyel rendelkező intézmények hatósági ellenőrzését; a felnőttképzési szakértői tevékenység folytatására irányuló bejelentések fogadását és elbírálását; valamint a külföldi szakképesítések hazai elismertetését.⁵

1.4. A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal megszűnése

A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal (NRSZH) 2017. január 1-jén beolvadásos különválás útján jogutódlással szűnt meg. Az NRSZH által ellátott legtöbb feladat esetében Budapest Főváros Kormányhivatala (BFKH) lett a jogutód, egyes feladatok (például a foglalkozási rehabilitációval összefüggő oktatási, innovációs, nyilvántartási és informatikai tevékenység; a szociális ágazat képzési rendszerének működtetése; a fejlesztő foglalkoztatás pályáztatása és finanszírozása) tekintetében a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság lett az NRSZH jogutódja.⁶ Az NRSZH által irányított területi egységek funkciói (rehabilitációs igazgatási feladatok) már 2015-ben átkerültek a megyei kormányhivatalokhoz.⁷

⁴ Lásd az Eduline [közleményét](#).

⁵ A Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal [tájékoztatója](#).

⁶ Lásd [Magyar Közlöny, 2016/187](#).

⁷ Lásd [Magyar Közlöny, 2015/16](#).

1.5. Helyi foglalkoztatási együttműködések

2016 márciusában indult a TOP-5.1.2-15 pályázat a helyi önkormányzatok számára a foglalkoztatásnövelést célzó foglalkoztatási együttműködések, partnerségek, paktumok létrehozatala és a paktumok képzési és foglalkoztatási programjainak megvalósítása érdekében. A program keretösszege 28,0 milliárd forint. A pályázat 2017 májusában folytatódott (TOP-5.1.2-16 kódon) 10,4 milliárd forintos keretösszeggel.

2. TÁMOGATÁSOK

2.1. Munkanélküli-ellátás

A [minimálbér 2017. évi emelése](#) (lásd az 5.1. pontot) következtében emelkedett az álláskeresői járadék maximális összege is. Így 2017. január 1-jétől az álláskeresői járadék maximuma havi 127 500 forint, a nyugdíj előtti álláskeresői segély összege pedig havi 51 000 forint. A munkaügyi kirendeltség által elfogadott intenzív képzésen részt vevő álláskeresők keresetpótló juttatása havi 48 918–81 530 forint.⁸

2.2. Közfoglalkoztatási bér

A [közfoglalkoztatási bér](#) 2017. január 1-jén nyolcórás foglalkoztatás esetén bruttó 81 530 forintra emelkedett a korábbi 79 155 forintos szintről. A közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó bérek utoljára 2015 januárjában emelkedtek, majd két évig változatlan szinten maradtak. A 2017. évi emelés ellenére a közfoglalkoztatási bér arányában minden korábbinál jobban elmarad a minimálbértől: 2015-ben még a 75 százalékát tette ki a minimálbérnek, míg 2017-ben már csak 63,9 százalék ez az arány. E változás tükrözi a közfoglalkoztatottak munkaerőpiacra történő átvezetésére irányuló kormányzati törekvéseket.

2.3. Rehabilitációs ellátás

A [rehabilitációs ellátással](#) kapcsolatos jogszabályok 2016. május 1-jei hatállyal módosultak a 2016. évi XXVI. törvény 32. paragrafusa szerint. A megváltozott munkaképességű személyek számára nyújtott ellátást az új szabályok szerint akkor is meg kell szüntetni, ha az ellátásban részesülő keresőtevékenységet folytat, és jövedelme három egymást követő hónapon keresztül meghaladja a minimálbér 150 százalékát. A korábbi szabályozás szerint ugyanis csak a munkaidő alapján korlátozták az ellátás folyósítását (az ellátás mellett legfeljebb heti 20 órában lehet dolgozni). A rehabilitációs és a rokkantsági ellátás így hasonló feltételek mellett vehető igénybe.

2.4. Rokkantsági ellátás

A Magyar Közlöny 2017. évi 92. számában megjelent a Magyarország 2018. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2017. évi [LXXII. törvény](#).

⁸ Lásd az [Officina közleményét](#) a munkanélküli segélyről.

Ennek értelmében 2018-tól a kormány lehetővé teszi, hogy a rehabilitációs ellátás ismételten is megállapítható legyen a megváltozott munkaképességű személyek munkaerőpiaci integrációjának elősegítése érdekében, valamint kivételes rokkantsági ellátás is megállapíthatóvá válik.⁹

2.5. Gyermeknevelési ellátások

A minimálbér 2017. évi emelésének (lásd az 5.1. pontot) köszönhetően megnőtt a gyermekgondozási díj (gyed) maximális összege is (ami az aktuális minimálbér kétszeresének a 70 százaléka) 2017-ben, havi 178 500 forintra. A diplomás gyed felsőfokú alapképzés esetén 105 000 forintra, felsőfokú mesterképzés esetén pedig 122 000 forintra emelkedett. A méltányosságból megállapított csecsemőgondozási díj (csed) és gyed maximális összege is a minimálbérhez kötött, így ezen értékek is megemelkedtek – előbbi legfeljebb annak kétszerese (255 000 forint), utóbbi pedig a minimálbérrel megegyezik (127 500 forint).

3. SZOLGÁLTATÁSOK

3.1. Álláskeresést segítő egyéni cselekvési terv

A 2016 szeptemberében elfogadott 32/2016. NGM-rendelet előírja, hogy az álláskereső munkába állásának segítése érdekében az állami foglalkoztatási szervhez forduló minden álláskereső számára „egyéni cselekvési tervet” készítsenek. Az egyéni cselekvési terv tartalmát és az álláskereső munkaerőpiaci célját az állami foglalkoztatási szerv és az álláskereső közösen határozza meg, a cselekvési terv pedig tartalmazza az álláskeresőnek felajánlott szolgáltatásokat és programokat, a nyújtható támogatásokat, valamint az álláskereső önálló munkahelykeresését. A cselekvési terv figyelembe veszi az álláskereső végzettségét és korábbi munkatapasztalatát, valamint megállapítja, hogy várhatóan képes lesz-e önállóan elhelyezkedni a munkaerőpiacon, ha pedig nem, akkor várhatóan milyen állami szolgáltatásokat és támogatásokat kell igénybe vennie.

3.2. Szolgáltatások kiszervezése

Az alacsony iskolai végzettségű álláskeresőök foglalkoztathatóságának javítását célzó „Nem állami szervezetek munkaerőpiaci szolgáltatásainak támogatása” címmel hirdetett pályázatot a Nemzetgazdasági Minisztérium (GINOP-5.1.5-16) 2017 februárjában. A pályázat célja, hogy a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) munkáját civil és nonprofit szervezetek egészíthessék ki saját szolgáltatásaikkal. Ezt a kiírás szerint az indokolja, hogy az NFSZ – túlterhelt kapacitásai miatt – nem alkalmas a speciális, hátrányos helyzetű csoportok, illetve minden munkanélküli vagy inaktív személy számára elérhető, testreszabott segítség megadására.

A szolgáltatásokban azok az álláskeresőök vagy inaktív személyek részesülhetnek, akikről a kormányhivatalok úgy ítélik meg, hogy a szolgáltatások révén

⁹ Lásd az Adózóna [közleményét](#) a kivételes rokkantsági ellátásról.

bértámogatás és képzés nélkül is el tudnak helyezkedni a nyílt munkaerőpiacon, illetve akik az aktív munkaerőpiaci programba való bevonást megelőzően felkészítést igényelnek. A projekt az ország hat kevésbé fejlett régiójának egy-egy megyéjére terjed ki.

A programra való jelentkezés 2019. március 11-ig folyamatosan történik, a nyertes projektek lezárásának határideje pedig 2020. augusztus 30. A pályázat meghirdetésekor hatmilliárd forint állt rendelkezésre az Európai Szociális Alap és Magyarország költségvetésének társfinanszírozásában. A támogatás célja, hogy a finanszírozott projektekből részt vevők legalább 20 százaléka közvetlenül el tudjon helyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon.

3.3. Állásfeltárás és közvetítés javítása

2017 márciusában indult a GINOP-5.3.6-17 program az OFA Országos Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Kft. kezelésében, keretösszege hárommilliárd forint. Célja egy, a munkaerőpiacon komplex állásfeltáró, -közvetítő és -tanácsadó, illetve professzionális *emberierőforrás*- (HR-) szolgáltatásokat nyújtó rendszer kiépítése. A program keretében továbbfejlesztik az ÁFSZ Virtuális Munkaerőpiac Portálját, létrehoznak egy országos lefedettségű, térségi szinten működő Mobil Munkaerő Tanácsadó hálózatot megyei egységekkel, és egy ügyfélkapcsolati központot (*call/contact center*) a munkaadók részére. A felelős foglalkoztatás népszerűsítésére a portálon e-tanulási (*e-learning*) felületet alakítanak ki.

4. AKTÍV FOGLALKOZTATÁSPOLITIKAI ESZKÖZÖK ÉS KOMPLEX PROGRAMOK

4.1. A közfoglalkoztatotti létszám szűkítése

Az 1139/2017. (III.20.) kormányhatározat célja a közfoglalkoztatottak elsődleges munkaerőpiac felé irányítása. A határozat szerint a közfoglalkoztatási programokban részt vevők havi átlagos maximális létszámát 2020-ig folyamatosan 150 ezer főre csökkentik. A határozat értelmében 25 év alatti személyeket csak abban az esetben vonhatnak be a közfoglalkoztatási programokba, ha az Ifjúsági Garancia Program nem kínál számukra más reális lehetőséget. A szakképzettséggel rendelkezők és azok, akik várhatóan önállóan is képesek elhelyezkedni, csak abban az esetben vonhatók be a közfoglalkoztatásba, ha a járási hivatal közvetítési kísérlete három alkalommal is sikertelen, vagy ha a járási hivatal három hónapig nem tud megfelelő állást felajánlani az álláskereső számára. 2018. június 1-jétől kezdődően hároméves időszakon belül a közfoglalkoztatási jogviszonyban eltölthető maximális időtartam 12 hónap lesz. A közfoglalkoztatási jogviszonyban állók létszámcsökkentése miatt, az aktív munkaerőpiaci programok megvalósítása érdekében a kormány a 2017. évi előirányzatból 40 milliárd forint átcsoportosítása mellett döntött.¹⁰

¹⁰ Lásd a Belügyminisztérium [közleményét](#) a közfoglalkoztatás átalakításáról.

4.2. A közfoglalkoztatás célcsoport-bővítése

Az 1253/2016. (VI. 6.) kormányhatározat a mentális, szociális vagy egészségügyi okból foglalkoztatásba be nem vonható álláskereső közfoglalkoztatásba történő szélesebb körű bevonásáról intézkedik.

A foglalkoztatásba mentális, szociális vagy egészségügyi okokból be nem vonható álláskereső számára tervezett speciális közfoglalkoztatási *kísérleti (pilot)* programot 2016. július 1-jén indították el öt hónapos időtartamra, négy megyében, 300 fő részvételével. A programot az önkormányzati nonprofit gazdasági társaságoknál vagy a települési önkormányzatoknál valósították meg.

Az érintett mentális, szociális vagy egészségügyi problémával küzdő álláskeresőnek foglalkoztathatósági szakvéleményezési felülvizsgálaton kell részt venniük, amelytől függ, hogy bekerülnek-e a speciális közmunkaprogramba, vagy megfelelő egészségügyi szakellátást kapnak (állapotuktól függően a háziorvos bevonásával vagy a közfoglalkoztatási pont koordinálásával). A határozat rendelkezik arról is, hogy az egészségügyi okok miatt nem foglalkoztatható álláskeresőket törlik az álláskeresői nyilvántartásból.

A speciális közfoglalkoztatási program időtartama alatt a részt vevő közfoglalkoztatottak új típusú, speciális közfoglalkoztatási bérben részesülnek, amely napi hatórás munkaidőben történő foglalkoztatásra nyújtható. A közfoglalkoztatási bér és a közfoglalkoztatási garantált bér megállapításáról szóló 170/2011. (VIII. 24.) kormányrendelet módosítása alapján a speciális közfoglalkoztatási bér napi hatórás munkaidő esetében havi 41 556 forint, legalább középfokú iskolai végzettséget és szakképesítést igénylő munkakör betöltése esetében pedig havi 53 277 forint.

A speciális közfoglalkoztatási program bérköltségekhez és beruházási költségekhez is nyújthat támogatást a közfoglalkoztatáshoz nyújtható támogatásokról szóló 375/2010. (XII. 31.) kormányrendelet módosítása alapján.

4.3. Szociális szövetkezetek támogatása

A „Fókuszban az önkormányzati tagsággal rendelkező közfoglalkoztatás alapjain szerveződő szociális szövetkezetek támogatása” című program célja, hogy a kiemelten hátrányos helyzetű járásokban a szociális szövetkezetek támogatásával segítse munkahelyek létrejöttét. A program elsősorban a szociális szövetkezetek foglalkoztatási képességének növeléséhez, önfenntartó piaci szereplővé válásához kíván ösztönzést és támogatást nyújtani. A pályázat 2016 júniusában indult 9,4 milliárd forintos keretösszeggel.

4.4. Roma nők képzését és foglalkoztatását segítő programok

2016 júniusában indult el az „EFOP-1.1.2-16 – Nő az esély – képzés és foglalkoztatás” című pályázat, amely a célcsoport (elsősorban roma nők) foglalkoztatásba ágyazott képzését, valamint továbbfoglalkoztatását támogatja, elsősorban a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi, köznevelési intéz-

ményekben. A program keretösszege 4,05 milliárd forint. Az előbbi programmal azonos céllal hirdették meg a „VEKOP-7.1.1-16 – Nő az esély” című pályázatot 2017 januárjában, ennek keretösszege 250 millió forint volt. 2017 májusában indult az „EFOP-1.1.3-17 – Nő az esély – foglalkoztatás” című pályázat, amelynek célja a társadalmi előítélettel és munkaerőpiaci diszkriminációval küzdő munkanélküli romák (kiemelten roma nők) társadalmi befogadásának és foglalkoztatásának javítása, a közszolgáltatásban foglalkoztatottak számának növelésén keresztül. A pályázat keretösszege 3,15 milliárd forint.

4.5. Kisgyermeket nevelő szülők munkavállalási aktivitásának növelése

A 2016 februárjában elindult TOP-6.2.1-15 pályázat a gyermekjóléti alapellátásokhoz és az óvodai ellátáshoz való hozzáférés javítását és a szolgáltatások minőségének fejlesztését szolgálja. A program célja a kisgyermeket nevelők munkavállalásának támogatása, a családok segítése, különösen a leghátrányosabb helyzetű térségekben élő gyermekek minél korábbi életkorban történő segítése. A pályázat keretösszege 21,1 milliárd forint. Ezen pályázat céljával azonos céllal indult 2016 márciusában a TOP-1.4.1-15 (46,4 milliárdos keretösszeggel), 2016 áprilisában a VEKOP-6.1.1-15-BP1 (7,3 milliárdos keretösszeggel), 2017 februárjában a TOP-6.2.1-15 (9,9 milliárdos keretösszeggel), valamint 2017 májusában a TOP-1.4.1-16 (15,2 milliárdos keretösszeggel) program.

4.6. A digitális munkaerőpiaci kompetenciák fejlesztése a Közép-Magyarországi régióban

2017 júniusában indult a VEKOP-8.5.4-17 program, amelynek célkitűzése a munkavállalási korú népesség digitális kompetenciájának növelése a foglalkoztatottság javítása érdekében. A program keretösszege 800 millió forint.

4.7. Munkaerőpiaci mobilitás ösztönzése

A 2017 februárjában elfogadott 23/2017. (II. 3.) kormányrendelet a munkaerőpiaci mobilitás elősegítése érdekében a munkásszállások építéséhez nyújtható támogatást vezetett be. A támogatás helyi önkormányzatoknak, illetve önkormányzati társulásoknak nyújtható munkásszállás építéséhez vagy felújításához, amennyiben az önkormányzat a költségek 40 százalékát saját forrásból biztosítja, megfelelő anyagi biztosítékkal rendelkezik, vállalja, hogy felújítás esetén egy éven, új szállás építése esetén pedig két éven belül teljesíti a beruházást, valamint hogy a munkásszállás működtetése érdekében legalább négy fő álláskeresőt alkalmaz. A támogatáshoz szükséges forrást a Nemzeti Foglalkoztatási Alap foglalkoztatási alaprészeinek központi keretéből elkülönített kilencmilliárd forintos keret biztosítja, a támogatásról pedig a foglalkoztatásért felelős miniszter dönt.

Az adókulcs csökkentése mellett a társasági adóhoz kapcsolódóan 2017-től két munkaerőpiaci, mobilitást ösztönző hatású kedvezmény lépett életbe: a

mobilitási célú lakhatási támogatás adóévben juttatott összege; illetve a társasági adóalapot csökkenti a munkásszállás bekerülési értéke az adott adóévben, a munkásszállásba történő beruházás vagy a felújítás bekerülési értéke, a fenntartás és üzemeltetés költsége vagy a munkásszállás bérlésének bérleti díja.¹¹

4.8. Vállalkozóvá válás elősegítése a fővárosban

Budapest Főváros Kormányhivatala [pályázatot hirdetett](#) a 2017. évre szólóan azon budapesti regisztrált álláskeresők vagy rehabilitációs ellátásban részesülők számára, akik vállalkozás keretében, illetve önfoglalkoztatóként gondoskodnak önmaguk foglalkoztatásáról. A támogatás keretösszege 90 millió forint, amelyből a pályázók legfeljebb kétmillió forint vissza nem térítendő, bérlésre és vásárlásra fordítható tőkejuttatást nyerhetnek el. A támogatás igénybevételéhez szükséges a beruházás költségének legalább 20 százalékát fedező saját forrás biztosítása is, továbbá annak garantálása, hogy a vállalkozás megindítását követően legalább három évig gondoskodik a pályázó önmaga foglalkoztatásáról.

4.9. Bértámogatás, adó- és járulékkedvezmények

A munkahelyvédelmi akcióterv keretében 2016 folyamán, illetve 2017 januárjától több ponton módosult az igénybe vehető kedvezmények köre.

- A tartósan álláskereső természetes személy foglalkoztatása esetén a munkáltató a foglalkoztatás első két évében mentesül a szociális hozzájárulási adó megfizetése alól, a harmadik évben pedig 50 százalékos kedvezményt érvényesíthet.
- A tartós álláskeresés időtartamába 2016 júniusától a közfoglalkoztatásban való részvétel időtartama is beleszámít.¹²
- 2017. január 1-jétől a közfoglalkoztatási jogviszony után a szociális hozzájárulási adóból részkedvezmény vehető igénybe.¹³
- A pályakezdő 25 év alatti munkavállalók után érvényesíthető adókedvezmény esetében a továbbiakban a munkáltató személyében történt változás nem akadályozza a kedvezmény további érvényesítését.

2016. augusztus 1-jétől újra elindult a Karrier Híd program, amelynek keretében adókedvezmény vehető igénybe minden olyan új munkavállalóra vonatkozóan, aki előző munkahelyén felmondását vagy felmentését közvetlenül megelőzően közszolgálati jellegű munkaviszonyban állt.¹⁴

11 dr. Tormáné dr. Boris Szilvia (2017): [Új és megújuló kedvezmények a társasági adó rendszerében](#). Adó szaklap, 4. sz.

12 A 2016 nyarán életbe lépő módosítások a tavaszi adócsomag részei (2016. évi LXVI. törvény).

13 Uo.

14 2016. évi LXVI. törvény az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény módosításáról.

5. MUNKAPIACI HATÁSÚ SZAKPOLITIKAI ESZKÖZÖK

5.1. A minimálbér és garantált bérminimum emelése

A teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalók részére megállapított alaphír kötelező legkisebb összege 2017. január 1-jétől bruttó 111 000 forint-ról 127 500 forintra emelkedett, míg a legalább középfokú iskolai végzettséget, illetve középfokú szakképzettséget igénylő munkakörben foglalkoztatott

munkavállalók garantált bérminimuma a teljes munkaidő teljesítése esetén 129 000 forintról 161 000 forintra nőtt. A kormányrendelet 2018. január 1-jétől további emelést ír elő, a minimálbért 138 000 forintban, a garantált bérminimum összegét pedig 180 500 forintban határozza meg.¹⁵

5.2. Az adó- és járulékrendszer átalakításai

5.2.1. *A munkáltatói közterhek mértékét csökkentő program.* A 2016. évi őszi adócsomag keretében csökkent a munkáltatók által fizetett szociális hozzájárulási adó (szochó) és az egészségügyi hozzájárulás (eho) mértéke, mindkét esetben a korábbi 27 százalékos szintről 22 százalékra, az elfogadott törvény pedig 2018-ra vonatkozóan további csökkentést ír elő (22 százalékról 20 százalékra).

5.2.2. *Szja-módosítások és a cafeteria-rendszer átalakítása.* A személyi jövedelemadó-mentes jogcímek köre 2016-ban a következőkkel bővült.

- A képzések közül a módosítások a duális szakképzés gyakorlati szakaszának adómentességét kiterjesztették az elméleti szakaszra is – a havi minimálbért meg nem haladó mértékig –, azaz az elméleti képzés idején fizetett juttatások is adómentessé váltak.
- Adómentes lett az állami vagy európai uniós forrásból támogatott felnőttképzésben, illetve munkaerőpiaci képzésben részt vevő személyek számára biztosított juttatások (étkezés, szállás és közlekedés)¹⁶ és a közfoglalkoztatottak elhelyezkedési juttatása.¹⁷
- A munkaerő mobilitásának támogatása érdekében 2017. január 1-jétől nőtt – a nem közösségi közlekedés használata esetében – a munkavállalóknak adómentesen nyújtható utazási támogatás mértéke.¹⁸
- Szintén adómentessé vált a munkáltató által nyújtott mobilitási célú lakhatási támogatás meghatározott része a foglalkoztatás első öt évére vonatkozóan (az első két évben a minimálbér 40 százalékát, a második két évben a minimálbér 25 százalékát, az ötödik évben a minimálbér 12 százalékát meg nem haladó összeg).¹⁹
- Szintén 2017. január 1-jétől adómentessé válik a munkahelyi óvodában vagy bölcsődében nyújtott szolgáltatás és ellátás.²⁰

A cafeteria-rendszert módosítani kellett, mivel 2016 februárjában az Európai Bíróság kimondta, hogy a Széchenyi pihenőkártya (Szép-kártya) és az Erzsébet étkezésiutalvány-rendszer egyes elemei nem egyeztethetők össze az uniós joggal.²¹ 2017. január 1-jétől béren kívüli juttatásnak minősül a Széchenyi pihenőkártya (a korábban is létező alszámlálkkal), illetve évente legfeljebb 100 000 forint készpénz. A kedvezményes adózás köréből így kikerülnek a korábbi juttatások: a munkahelyi étkeztetés, a helyi bérlet, az iskolakezdési támogatás, az önkéntes nyugdíjpénztári és egészségpénztári hozzájárulások, az ajándékutalványok, illetve az Erzsébet-utalvány, a vállalati üdültetés és képzés.²²

15 430/2016. (XII. 15.) kormányrendelet.

16 2016. évi LXVI. törvény az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény módosításáról.

17 Az elhelyezkedési juttatást azok a korábban közfoglalkoztatási jogviszonyban állók igényelhetik, akiknek a közfoglalkoztatási jogviszonya azért szűnt meg, mert a versenyszférában helyezkedtek el [328/2015. (XI. 10.) kormányrendelet a közfoglalkoztatottak elhelyezkedési juttatásáról és 335/2016. (XI. 11.) kormányrendelet egyes foglalkoztatási tárgyú kormányrendeletek jogharmonizációs és egyéb célú módosításáról].

18 2016. évi LXVI. törvény az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény módosításáról.

19 Nemzeti Adó- és Vámhivatal: [Tájékoztató a munkáltató által nyújtható mobilitási célú lakhatási támogatás adómentességére vonatkozó szabályokról](#). 2017. január 18.

20 2016. évi LXVI. törvény az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény módosításáról.

21 Az Európai Unió Bírósága [15/16. sz. Sajtóközlemény](#), Luxembourg, 2016. február 23.

22 2016. évi CXXXV. törvény egyes pénzügyi és gazdasági tárgyú törvények módosításáról.

FÜGGELÉK

F1. táblázat: A központi költségvetés szűk foglalkoztatáspolitikai részének kiadásai és bevételei, 2011–2017 (millió forint)*

Kiadások	2011 tény	2012 tény	2013 tény	2014 tény	2015 terv	2015 tény	2016 terv	2017 terv
1. Aktív támogatások								
Foglalkoztatási és képzési támogatások	25 774,8	22 017,2	25 105,9	28 120,8	14 000,0	12 302,4	16 172,0	16 172,0
Foglalkoztathatóság (és alkalmazkodóképesség) EU-s társfinanszírozása	3 970,7	6 967,0	16 279,6	17 130,1	11 064,6	11 064,6	3 808,7	
Közfoglalkoztatás	59 799,8	131 910,7	171 053,4	225 471,1	270 000,0	253 723,3	340 000,0	325 000,0
TÁMOP 1.1. Munkaerőpiaci szolgáltatások és támogatások	19 754,4	29 772,3	33 804,9	35 790,1	7 500,0	12 305,1	54,5	
TÁMOP 1.2. Foglalkoztatást ösztönző normatív támogatások	9 774,8	16 250,1	14 477,3	1 080,1				
GINOP 5. foglalkoztatásról szóló prioritás – adott évben meghirdetett keret								81 600,0
Ebből VEKOP-forrás								1000,0
GINOP 6. versenyképes munkaerőről szóló prioritás – adott évben meghirdetett keret								74 380,0
Járuulékkezdmény-megtérítés	5 147,7	4 784,1	3 277,5	551,5				
A 2014–2020-as munkaerőpiaci programok előfinanszírozása				0,0	49 200,0	13 654,9	54 700,0	74 116,4
2. Szakképzési és felnőttképzési támogatások	27 921,1	16 516,0	18 736,2	24 725,9	16 000,0	30 084,7	13 819,0	20 000,0
4. Passzív kiadások								
Álláskeresési támogatások	124 543,2	64 067,2	51 819,9	49 235,0	50 000,0	49 657,7	47 000,0	52 000,0
Nyugdíjbiztosítási Alapnak átadás	1 221,5	907,0	961,3	451,6	400,0	309,1	0,0	
5. Bérgarancia-kifizetések	5 363,0	6 606,6	5 487,8	4 178,5	6 150,0	3 790,7	4 950,0	4 000,0
6. Működtetési célú kifizetések	86,7	100,0	1 472,8	2 418,3	3 050,0	2 816,0	3 283,4	3 500,0
9. A méltányosságból elengedett követelések technikai kiadásai	303,6							
13. Egyenlegtartási és kockázatkezelési keret							389,5	
15. Kiegészítő munkáltatói támogatás		5 222,9						
16. A minimálbér-emelés ágazati támogatása			7 000,0	9,1				
17. Egyéb kiadás			22,3					
Összes kiadás	283 661,3	305 121,1	349 498,9	389 162,1	427 364,6	389 708,5	484 177,1	650 768,4

	2011	2012	2013	2014	2015		2016	2017
Bevételek	tény	tény	tény	tény	terv	tény	terv	terv
25. Támop-intézkedések bevételei**	26 247,6	42 827,3	51 276,1	39 776,7	43 000,0	22 466,1	51 700,0	60 000,0
26. Egyéb bevétel								
Területi egyéb bevétel	734,2	559,0	602,3	1 507,8	1 000,0	1 290,8	1 000,0	1 000,0
Központi egyéb bevétel	1 316,8	1 113,6	1 376,8	2 537,1	1 000,0	901,5	1 000,0	1 000,0
Szakképzési és felnőttképzési egyéb bevétel	781,2	1 020,1	692,6	216,8	800,0	10 147,6	800,0	800,0
31. Szakképzési hozzájárulás	49 415,5	80 352,5	60 398,7	60 910,8	63 134,0	65 308,2	56 996,1	74 506,7
33. Bérgarancia-támogatás törlesztése	977,8	792,0	1 046,1	934,5	1 000,0	663,6	1 000,0	1 000,0
34. Méltányosságból elengedett követelések technikai bevételi tételei	303,6							
35. Egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulékok MPA-t megillető hányada	186 596,3	127 096,6	125 614,6	135 819,4	141 772,9	144 953,2	150 476,4	175 901,9
36. Költségvetési támogatás	64 000,0	71 273,8	20 000,0		8 449,0	8 449,0	95 000,0	
38. Szociális hozzájárulási adó NFA-t megillető hányada		67 284,5						195 539,6
Munkahelyvédelmi akciótérvel összefüggő hozzájárulás			91 542,7	95 936,7	100 541,7	100 541,7	105 769,9	
Összes bevétel	330 373,0	392 319,4	352 549,9	337 639,8	360 697,6	354 721,7	463 742,4	509 748,2
Függő tételek	202,0	270,3	-964,6					
Betétállomány változása	46 913,7	87 468,6	-2 086,4					
Összes bevétel 2011-es árakon (fogyasztói árindexszel deflálva)	330 596,9	371 845,2	320 117,2	348 432,8	383 403,9	318 221,7	434 807,2	473 729,2

* A táblázatban szereplő sorsszámok a költségvetési törvény sorait azonosító címszámoknak felelnek meg.

** 2017-re vonatkozóan az „Előfinanszírozott uniós programok kiadásainak visszatérülése” bevétel került ide.

Forrás: A megfelelő év költségvetéséről (terv) és a költségvetés végrehajtásáról szóló törvény; 2013 esetében a 153 779,8 korrigálva a 1507/2013. (VIII. 1.) és 1783/2013. (XI. 4.) kormányhatározat rendelkezésével (26 118 millió forint többletforrás a közfoglalkoztatás részére); 2014-es tervek esetében a 183 805,3 korrigálva a 1361/2014. (VI. 30.) kormányhatározat rendelkezésével (47 300 millió forint többletforrás a közfoglalkoztatás részére). A 2017-es tervre vonatkozóan korrigálva a 2017. évi „a Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény módosításáról” szóló LXXXVI. törvény rendelkezéseivel. A GINOP kiadások forrása a 1006/2016. (I. 18.) kormányhatározat a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program éves fejlesztési keretének megállapításáról. A táblázatban a 2017-es meghirdetésre tervezett pályázatok keretösszegét tüntettük fel, a korábban meghirdetett, munkaerőpiacot érintő pályázatok 2017-es évre vonatkozó kereteit a költségvetés, illetve az éves fejlesztési keret tartalmazó kormányhatározat nem tartalmazza.